

קונטרס אל תגעו במשיחי

א

נוסחאות קול קורא מהרבנים הגאונים שליט"א שבזמננו כדי להודיע דעת תורה של גאוני וצדיקי הדור, לזיהר מלשנות כקוצו של יו"ד, ולתקן בשום ענין הנוגע לחינוך כלל וכלל

ב

קונטרס אשר בו יבואר בקוצר אמרים ראשי פרקים

(א) חומד ענין שינוי בדרכי החינוך.

(ב) התחברות לאנשים בלי יר"ש אמיתית אפילו כשהכוונה לטובה, והמסתעף. ובפרטיות אודות דרכי חינוך חדשים ע"ד פסיכאלאגיה"ע. ובכלל זה מה שהנהיגו, "לטובת" ילדים עם, "פראבלעם", ע"י פסיכאלאגע"ן, תלמידי "קאלעדזש", (אינווערוזיטע"ט) ותלמידיהם. ודבר הלמד מענינו, בכל ענינים הדומים שישנם בעולם, ועל כל כיו"ב שלא תבא ח"ו לידע לישמד ולזיהר על פי דתוה"ק בדרך הכבושה והמקובלת מסיני.

הקונטרס הזה יוצא לאור על אודות אותם הרוצים להנהיג דרכי חינוך
חדשים לחנך בהם תשב"ר (ובנות ישראל) שלא טעמו טעם חטא, וגם להדריך
בדרכם את מלמדי הת"ת ומורות הבתי חינוך בדרכי חינוך (מעטאָרע"ן
וסיסטעמע"ן) של הגוים על יסודות שנקראים פסיכאלאגי"ע בטענה שכונתם
לתקון לילדים הנופלים במדריגתם מחבריהם בהבנה ושאר עניני פנימיותן
(פראבלעמע"ן). והקונטרס נתחבר כביאור להקול קורא מגדולי הדור שליט"א
(שנדפס להלן) והדברים נכתבו באופן שיכלל בו הפסדי ענין שינוי בחינוך בכלל
וענין התחברות לפושעים ותלמידיהם אפי' אם הם שומרי תורה ומצות בכל
ענינים ובפרט בענין חינוך – שהוא נפ"מ לשאר דברים רבים הנוהגים בדורנו
ועל כל כיו"ב שלא תבא ר"ל.

Copyright © 1978

איסור השגת גבול ידוע

להשיג אצל:

Hotzuas Sfurim
% K'hal Adas Kashau
Bedford Hills, N. Y. 10507

רפאל בלום

ראב"ד ור"מ דק"ק קאשוי יע"א
אירווינגטאָן, ניו יאָרק יע"א

שלו' וישע רב לכבוד מנהלי מוסדות החינוך ומלמדי ומחנכי תשב"ר – וגם לרבות הורי ילדי ישראל הע"י.

אחדשה"ט על של עתה באנו, לעורר ולבקש אודות הדברים העומדים ברומו של עולם ויש בני אדם הרוצים לזלזל בהם. הלא הוא יסוד קיומנו, הבל תינקות של בית רבן שאין בהם חטא, שבאו זרים ופרצו חומותי. והחיוב שלא נשים כעת יד לפה שלא יערו עד היסוד בה, וחל וחומה יחדיו לא יאומללו ח"ו.

הנה זה זמן, שקמו יחידים ומוסדות מיוחדים, רובם בסיוע כספים מהממשלה, להדריך את מחנכי מוסדות החינוך שלנו בדרכי חינוך חדשים אשר לא שערום אבותינו. ולעת עתה עיקרו מיסוד בחידוץ שהכוונה לעזור לילדים שנופלים במדריגה משאר בני גילם בלימודם או פנימיות מדותיהם והדגשיהם. ויש שמלמדי ת"ת וגם מורות מוסדות החינוך הולכים לשמוע לקח מפיהם של הפראפעסארע"ן ופסיכאלאגע"ן ושאר מחונכי אוניווערזיטעטע"ן ותלמידיהם והדומה, ובתוכם גם פושעים גמורים, אנשים ריקים מכל זיק של קדושה, וכל לימודיהם מקורו בדרכי הפסיכאלאגי"ע של הגויים רח"ל, (אלא שמתדצים עצמם שמלמדים מזה רק חלק „הכשר“), אבל באמת מעורב בגלוי ובסתר במינות זוהמה ועקירת יסודות האמונה, ושיצאו כל גויי הארץ מחינוך על יסוד הלזה מה שיצאו לתרבות רעה ומזוהמה רח"ל, כנדאה לעין כל.

וגם יש ששולחים שלוחים לכל מוסד פרטי לעזור לכל ילד שיש עמו „פראבלעמע"ן“. והשלוחים הם פסיכאלאגע"ן או תלמידיהם ההולכים בדרכם והוראותיהם, גם נותנים עצות להורים בעניני חינוך, ועוד אופנים אחדים שהצד השווה שבהן להכניס דרכים חדשים בחינוך המקובל. וטוענים שהוא נחוץ מאד מפני שיש הרבה ילדים שיש להם פראבלעמע"ן ורק באופן זה יוכלו לעזור להם, ועוד טענות ומשאות שוא ומדוחים, ובחלקלקות לשונם כבר פרשו רשת על הרבה מוסדות וילדי החרדים שנתפסו לפח יוקשים, באין יודע ומבין עד היכן הדברים מגיעים. וכבר נתבאר בקוצר בקול קורא מהרבנים הגאונים גדולי וצדיקי זמננו שליט"א ובקונטרס „אל תגעו במשיחי" היו"ל עפ"י בקשתי שמבאר היטב חומר הענין בראשי פרקים.

ונוסף ע"ז במכתב „דעת תורה" מאת הרבנים הגאונים גדולי וצדיקי זמננו שליט"א שיצאו להזהיר באזהרה כפולה למנהלים ומלמדים מודים ומדריכים לבל

שצא

יהינו מלנטות כל שהוא ממנהג המקובל מאבותינו ורבותינו הקדושים בחינוך הבנים ובנות. בכל עניני חדשות ושינוי בכלל, ובעניני פסיכאלאגיי"ע בפרט. ולעורר דעת הקהל שידרשו סתימת הפירצה הנ"ל שעלול בזמן קצר לעקר ח"ו כל חלק ונתח-טוב מצעירי צאן קדשים וידעו לעמוד על המשמר מעתה בכל כיוצא בו. וכל העם ישמעו ויראו.

ואליכם אישים נקרא לשים לב לאלה הרברים, ואותם אשר בידם למחות לעשות ולתקן, נא לעשות חיל ברוב עוז ותעצומות לבטל כל חדשות דומה לשינוי דומה לדומה, וכל התחברות מאנשים שאינם שוים בדיעה אלינו. ונא לדרוש בתוקף מכל אשר השפעתם פרושה עליהם לעורר ולבקש ולהזהיר ולהכריז לעמוד איתן על צור החינוך הישן לחזק בדקיו ולתקן פרציו. ואותם אשר שגגו ונפלו לפח באין מבין תוכן הדברים והנולד מהם נא לחזור משפטיהם כבראשונה על דרך שקבלנו בלי תוספות ומגרעת. ומהם ילמדו וכן יעשו אחרים, ואף אותם שהיו חכמים ומבינים ונזהרו מעצמם, יוסיפו לעשות וללמד הטוב לחבריהם, איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק. והמקום יהי בעזרנו להגדיל תורה ולהאדירה ולהרחיב גבול הקרושה והטהרה. אמן כן יהי רצון.

הק' רפאל בלום

מכתב קודש

מכתב שנשלח בשם רשכבה"ג מרן כ"ק

אדמו"ר שליט"א מסאטמאר

שבו הביע דעתו הקדושה שאין לשנות שום דבר בכל הנוגע לחינוך הבנים והבנות מדרך המורשה לנו מאבוב"ק ורבוה"ק.

ישיבה ומתיבתא תורה ויראה רסאטמאר

ב"ה. ברוקלין יע"א. יום א' לסדר טהרה תשל"ו לפ"ק.

שוכט"ס לכבוד ידידנו היקר והנכבד וכו' נ"י.

הננו מודיעים בזה לכל אנשי שלומינו ובני קהלתנו והסרים למשמעתינו הוראת כ"ק מרן רבינו שליט"א בענין חינוך הבנים והבנות, אשר צוה כ"ק רבינו שליט"א להנהלת הישיבה ובית רחל לפרסם בשמו, שאין לשלוח בנים קטנים אפילו אלו שלא הגיעו עדיין לחינוך, למוסדות חינוך כאלו אשר שם מלמדים ומטפלים עמהם נשים או נערות, או במוסדות ששם לומדים נערים ונערות יחד, אפילו הכי קטנים.

כמו כן צוה כ"ק רבינו שליט"א למסור בשמו לכל אנשי קהלתנו והסרים למשמעתו ומכל שכן לתלמידי רבינו שליט"א, **שאיין לשלוח בנים או בנות לאותן מוסדות אשר משנים שם מדרך הלימוד ומחינוך המקובל מדורי דורות, כגון בלימוד האלף-בי"ת ונקודות ובמבטא האותיות, אשר חדשים מקרוב באו והמציאו המצאות חדשות באיזה אופן שיהי, שחלילה וחלילה לשנות מדרך המקובל, והן הן דברים התלויים בשערה, והזהירו חז"ל אל תגעו במשיחי אלו תנוקות של בית רבן, ואנו אין לנו אלא דרך המקובל מאבותינו ורבותינו הקדושים כהוראת כ"ק רבינו שליט"א ולאורו נסע ונלך עד ביאת משיחנו אכ"ר.**

בברכת חג כשר ושמח ובכבוד רב

הנהלת הישיבה

דעת תורה

חדשים מקרוב באו במנהגים זרים, לפשוט יד בדרכי לימוד תינוקות של בית רבן. כל יום ויום מתגלים מנהלים ומלמדים, הבוראים ובודים חדשות, על ידי השפעות שונות, לסלול מסילות אשר לא שערום אבותינו. רוב השינוים לקוחים מדרכי ומעטאדע"ן של הגוים. והצד השווה שבהם שכולם נותנים טעם כי כוונתם להועיל, בסברות וראיות. על כן באנו בזה להזהיר באזהרה חמורה שלא לנגוע כלל בבכת עינינו, חינוך ילדינו הטהורים. **ואסור לשנות אפילו קוצו של יו"ד מדרך המקובל ונהוג מימות עולם, כל המשנה ידו על התחונה, והחדש אסור מן התורה בכל מקום ובכל זמן.** ואף אם יבואו בטענות וראיות ובירורים, ואפילו בדברים אשר לפי ראות העין אין בהם שום הפסד ואדרבה נראים כתועלת גדול, הכל הבל ולא יעלה על לב לעולם, לא תשמע ולא תאבה להם. והוא כבר נאסר מכל גדולי הדורות. וכן דרך כל בוצע בצע, לומר שהוא לטובה ולעזר, וסופו הי' שהפכו הקערה על פי'. שכל שינוי כל דהו יהי' מאיזה טעם שיהי', הכל אסור עפ"י דתוה"ק.

ענין שינויים א"א להעלות הכל על הכתב. שכל יום ויום עולים חדשים לבקרים. אבל העיקר שכל שינוי שלא הי' נהוג בתלמוד תורה שלנו מעולם, אין להנהיגו, שכבר נאסר עפ"י דתוה"ק מכל גדולי הדורות. ומ"מ נפרוט אחדים מהם המצויים היום. (א) כל מיני סיסטע"ם ומעטאדע"ע של דרכי הגוים, ופסיכאלאג"ע, ושאר ענינים מספרי הגוים ודרכיהם והדומה לדומה, אין להשתמש בהם כלל, ואפילו לתלמידים יחידים בכל הנוגע לחינוך בנים ובנות, כולו צריך לזרות הלאה הרחק מן המתנה. (ובכלל יש להתרחק לגמרי מפסיכאלאגע"ן ופסיכיאטערע"ן בין לגדולים בין לקטנים ומי שבאמת זקוק לרפואה מהם וכן ילד שהוא בגדר חולה בדעת באמת ר"ל בחולדה או מסיבה אחרת וצריך רפואה מרופאים. לא ילך לפסיכאלאג"ג ופסיכיאטאר"ר כ"א אחר שאלת חכם וצדיק ועפ"י הוראתו). (ב) אפילו דבר קל שלא הי' נהוג בתלמוד תורה שלנו, ונוהגים בו בבתי ספר של גוים או מאָדערנע אין להכניסו כלל, אפילו אם יהי' בו תועלת רב. (ג) אין להשתמש בתלמוד תורה לצורך הלימודים בטע"פ רעקאדע"ר או שאר מאַשינע"ן, בין כל הלימוד בין מקצתו, בין ללמד בין לחזור על הלימוד. וכן אין להכניס שום מאַש"ן המזמר והדומה לו. (ד) אין להנהיג להמלמד שלא להכות התלמידים, אשר מחוייב עפ"י דתוה"ק ונהוג מימות עולם כמפורש בש"ס ופוסקים. (ה) אין למנות מנהל, או מלמד, או מחנך

אל תגעו במשיחי

שצה

אפילו בדרך ארעי כ"א מי שהוא ירא ושלם ושראוי להיות מלמד קבוע באותו תלמוד תורה. וכש"כ שמי שלמד לימודי אוניווערזיטע"ט וקאָלעד"ז אפילו רק מעט פסול מלהיות לו שום מגע ומשא בהנהלת מוסדות החינוך, ובלימודים, ובכל עניני חינוך בכלל. (ו) אין לנשים או בתולות להיות מלמדות לילדים אפילו לקטנים ביותר ואפילו אין לומדים עמהם ממש. כל שהוא בדרך כיתה בתלמוד תורה. וכן אין לערב ילדים וילדות בכיתה אחת.

כלל העולה כל שינוי גדול וקטן ממנהגים הנהוגים מכבר בכל השייך לבתי תלמוד תורה, ובכל השייך ללימוד והדרכת התלמידים בהם, הוא נאסר מגדולי הדורות.

וכל מנהל או מלמד או מחנך שרוצה להנהיג כן ראוי להעבירו ממשמרתו, ולא יבאו לקהל ה' להיות מחנכים, מלמדים, או מנהלים והדומה. ולכל השומע תבא עליו ברכת טוב. ונזכה כולנו יחד לגאולה שלימה הקרובה בעה"י אכ"י. ר. דרכי

לוי יצחק גרינוואלד אבדק"ק צעהלים	יוסף גרינוואלד אבדק"ק פאפא	אברהם קליינמאן אבדק"ק מאגארעטען
משה ניישלאס אבדק"ק שיכון סקווירא	יושע כץ אבדק"ק סאמבאטהעלי	גבריאל יודא איליאוויטש אבדק"ק שאמשאן
משולם פייש סג"ל אדמו"ר מטאהש	יחזקאל ראטה דומ"ץ דק"ק יט"ל דסאטמאר	הלל ליכטענשטיין אבדק"ק קראסנע
נחן געשטעטנער הרב דקרית א"י ב"ב	יחזקאל שרגא ליפשיץ האלבערשטאם	חזקי' פייבעל ראזענבערג אבדק"ק דעברעצין
נתן יוסף מייזעלס ר"מ ומנהל הרוחני בישיבה תו"י דסאטמאר	אדמו"ר מסטראפקאו יחיאל וויינבערגער אבדק"ק סערדעהעלי	חיים יעקב ראזנער אבדק"ק טערצאל
פישל הערשקאוויטש אב"ד האליין	יעקב יצחק ניימאן אב"ד דקהל חסידי בעלז ומחזיקי הדת דמאנטרעאל	חיים מייזעלס אבדק"ק סארוואש
רפאל בלום אבדק"ק קאשו		חנני' יו"ט ליפא דייטש אבדק"ק העלמעץ
שלום משה הלוי אונגאר אבדק"ק נייטרא		חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים אבדק"ק נירבאטור
שלום קרויס אבדק"ק אודווארי	עפ"י א"ב	יוסף אלי' שטיינער דומ"ץ קהל עדת יראים

אזהרת איסור

שמועה שמענו וחרגו בטננו לקול שועלים מחבלים כרמים כרם בית ד' אשר באו לפרוץ גדרות עולם בגבול הקדושה ליגע במשיחי ה' אלו תינוקות של בית רבן בת"ת שלנו. ויסוד לימודים למלמדים ולמחנכים ועצות להורים להדריכם בדרכם המסולפה בחינוך הנקראת פעדאגאג"י ופסיכאלאג"י ושאר שמות נרדפים, ע"י דאקטארע"ן ופראפעסארע"ן שספגו בתוכם כל דבר איסור, מקאלעדזע"ן ואוניווערזיטעטע"ן המלאים בכל דברי מות מינות וניבול וכו' כידוע. וכ"ל מיוסד על ידי סיוע שיש בו ממש של ממון הממשלה במשכורת ופרסים להמייסדים והלוקחים חבל בהשיעורים, וכפי השמועה כבר נתפתו לחלקלקות לשונם הרבה מלמדי תשב"ר בבארא פארק.

ע"כ הננו בזה להזהיר באזהרה חמורה ולאסור איסור גמור שחלילה לכל יחיד או ציבור מוסד או מלמד או מי שיהי' להיות במגע ומשא עמהם באיזה ענין ואופן שיהי' וח"ו לשמוע בשיעורים כאלו או לקבל מהם שום משכורת או פרס מאיזה טעם שיהי' לא מינ' ולא מקצתו. ומלמד שיעבור מעתה על איסור זה אפי' בכל שהוא מאיזה טעם שיהי' ראוי להעבירו מיד ממשמתו. ולא ילמדו תשב"ר אצלו בשום אופן ח"ו. וח"ו להיות לנו קשר עם פושעים שאינם מתנהגים ביראת ה' טהורה ואשר לא מחשבתם מחשבותינו, יהי' באיזה ענין שיהי' (אפי' אם לראות העין הכוונה לטובה ולתקוני). וכ"ש וק"ו בדרכי חינוך בנים ובנות, ובפרט בתשב"ר שאסור לשנות קוצו של יו"ד לזוו זיו כל שהוא מדרך הכבושה לנו יותר משלשת אלפי שנה אפי' אם הי' בדברים שאפשר לחשוב שהם טובה ואין רואים בו קלקול כלל. ובן בנו של ק"ו כשרואים בעינים פירות חינוך שלהם, שגדלו קוצים וברקנים משחיתים ומחבלים (היפיע"ס) רצוח וגנוב וכו' וכל עושי תועבה רח"ל. (ונכלל בזה כל שאר שינויים קטנים או גדולים שהתחילו כמה מהמוסדות להנהיג אשר לא שערום אבותינו. שחלילה לשנות בשום ענין כלל).

והננו להשמיע בקול ה' בכוח שח"ו לילך בדרך אתם, וכ"א יהיה וימנע רגל בניו ובנותיו מנתיבותם !!!

וכל הלוקחים חלק בכל הנ"ל הם בכלל מחטיאי הדברים ר"ל, וכל מי שבידו למחות מחוייב לעשות כל אשר ביכלתו. ואנו נלך בדרך הכבושה ומקובלת מאבותינו ורבותינו זי"ע. ולשומעים יונעם וחבא עליהם ברכת טוב. וה' הטוב יגאלנו גאולת עולם בתוכי בקרוב בביאת משיח צדקנו בב"א.

לוי יצחק גרינוואלד אבדק"ק צעהלים	יוסף גרינוואלד אבדק"ק פאפא	אברהם קליינמאן אבדק"ק מאגארעטען
משה ניישלאס אבדק"ק שיכון סקווירא	יושע כץ אבדק"ק סאמבאטהעלי	גבריאל יודא איליאוויטש אבדק"ק שאמשאן
משולם פייש סג"ל אדמו"ר מטאהש	יהזקאל ראטה דומ"ץ דק"ק יט"ל דסאטמאר	הלל ליכטענשטיין אבדק"ק קראסנע
נתן יוסף מייזעלס ר"מ ומנהל הרוחני בישיבה תו"י דסאטמאר	יהזקאל שרגא ליפשיץ האלבערשטאם אדמו"ר מסטראפקאוו	חזקי' פייבעל ראזענבערג אבדק"ק דעברעצין
פישל הערשקאוויטש אב"ד האליץ	יחיאל וויינבערגער אבדק"ק סערדעהעלי	חיים יעקב ראזנער אבדק"ק טערצאל
רפאל בלום אבדק"ק קאשו	יעקב יצחק ניימאן אב"ד דקהל חסידי בעלו ומחזיקי הדת דמאנטרעאל	חיים מייזעלס אבדק"ק סארוואש
שלום משה הלוי אונגאר אבדק"ק נייטרא		חנני' יו"ט ליפא דייטש אבדק"ק העלמעץ
שלום קרויס אבדק"ק אודווארי	עפ"י א"ב	חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים אבדק"ק נירבאטור
		יוסף אלי' שטיינער דומ"ץ קהל עדת יראים

בית דין צדק

לכל מקהלות האשכנזים ע"י העדה החרדית פרו"ח

בעיה"ק ירושלים תובכ"א

פעיה"ק ירושלם ת"ו יום ט' לחדש שבט שנת תשל"ח.

ג"א הביד"צ דפעיה"ק ירושלים תובכ"א מצטרפים בזה לדברי הרבנים הגאונים שליט"א שיצאו בקו"ק ואזהרה לגדור גדר ולעמוד בפרץ בדבר מה שנפרץ בעוה"ר אשר **חדשים מקרוב באו** בתפוצות ישראל להנהיג שינויים ח"ו בדרכי ואופני הלימודים לתשב"ר.

גם ידינו תכון עמם **בכל חומר האזהרה, וחלילה מלשנות מכפי שנהגו אבוה"ק ורבוה"ק בחינוך הבנים והבנות, אפי' בקוצו של יו"ד.** אלא לנהוג כפי המקובל לנו מדור דור בדרך ישראל סבא על טהרת הקודש, והשומעים לדברינו יתברכו.

הכו"ח הביד"צ דפעיה"ק ירושלים ת"ו.

נאם **יצחק יעקב ווייס** ראב"ד פעיה"ק ת"ו

נאם **משה ארי' פריינד**

נאם **ישראל משה בלאמו"ר** הגה"ק מהרי"צ צוק"ל

נאם **ישראל יעקב פישר**

נאם **בנימין ראבינאוויץ**

הדבר ברור כאשר קבלנו מרבותינו הק' זי"ע שאסור לעשות שום שינוי בחינוך, וכאשר כבר כתבו עתה הרבנים הגאונים בד"ץ דפעיה"ק תובכ"א.

אברהם יצחק קאהן

(אדמו"ר דתולדות אהרן)

שמואל הלוי ואזנר

אב"ד ור"מ זכרון-מאיר בני-ברק

בענין הרמת קרן חינוך החרדי המקורי אשר בארצה"ב של אמריקה ... זכיתי לראות „קונטרס אל תגעו במשיחי“ דברים קדושים וטהורים יוצאים מלב צדיקים לבל ישנו ח"ו מדרך המסור המקובל מדור דור, ולמנוע אותם לרעות בשדה זרים לה' ולתורתו הקדושה, ולא להכניס חדש בדרכי החינוך, כי בנפשינו ונפש בנינו הוא.

אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה. לבל לזוז מדרך המקובל כי ממנו תוצאות חיים בזה ובבא.

הכ"ד המדבר למען הרמת קרן התורה והיי"א מצפה לחסדי ה'.

שמואל הלוי ואזנר

נתן געשטעטנר

אב"ד קא"י בני-ברק

ע"ד שחדשים מקרוב באו, רצו להנהיג להשמיע לפני מלמדי חנוקות של בית רבן דרכי חנוך מפי פסיכולוגים וכל שום וחניכא דאית להו – הנה פשוט כי לא מחשבותיהם מחשבותינו ולא דרכיהם דרכינו, כי כל ידיעתם מבוססת על דרכי הגויים ומחשבותיהם, שאין בהם לא תורה ולא יראת ה' ויצר מחשבות לבם רק רע כל היום, ואיך יתכן לבונן ולהחכים נככי נפש ישראל בני מלכים ע"י תרופות מאשפתות כו'...

ברור כשמלה שחלילה ללמוד דרכי חנוך מאלו ששאבו ידיעתם מן האומות, והלא החוש מעיד כי החנוך של דרכי הגויים הוציא פרי באושים כי מלאה הארץ חמס פשע וגם רשע כידוע ומפורסם, ואנו אין לנו אלא ללמוד דרכי ההוראה מדברי רבותינו בעלי הש"ס והשו"ע ומפי מסורת אבותינו ורבותינו אשר מפייהם אנו חיים, וכל ההולך בדרכיהם הסלולה ילך תום ובטח ורגליו לעולם לא ימעד. מלבד אם יארע חולי ח"ו, כי אז יש לבדוק ברופאים המרפאים בדרכי הטבע כפי שהורשה לנו עפ"י התורה – עיין רמב"ן בחוקותי (כ"ו י"א), ופיהמ"ש להרמב"ם פסחים (נו), ורש"י ברכות (ס). ד"ה שאין, ושו"ע יו"ד (סי' של"ו) וטו"ז שם – ובענינים אלו יש להתייעץ עם תלמיד חכם וצדיק שידע מה לרחק ומה לקרב. וכבר האריך בקונטרס, אל תגעו במשיחי" לבאר חומר האיסור לשנות מדרכי התורה ומסורה בחנוך, והם דברים ברורים ומבוררים כשמש בצהרים

נתן געשטעטנר

קונטרס

אל תגעו במשיחי

ארי"א א"ר מאי דכתיב אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו (דה"א ט"ז)
אל תגעו במשיחי אלו חינוקות של בית רבן (שבת קי"ט):

סימן א

שינויים בחינוך

א) כלל גדול כלל לנו החת"ס ז"ל: „החדש אסור מן התורה בכ"מ ובכל זמן“, „וכל המשנה ידו על התחונה“. וזה שייך בכל הענינים, וכ"ש בדרכי חינוך תשב"ר אשר כל הדורות אשר מעולם מסרו נפשם עלי' שלא לשנות אפילו כקוצו של יו"ד.

ב) הכלל הזה כולל אפילו דברים שלפי ראות העין אין בהם שום הפסד ואדרבה נראין כטובים ומועילים. כל שינוי כל שהוא בגדר חדש ואסור באיסור גמור.

ג) חוץ מהנ"ל הורונו חז"ל (שבת ק"ה:) כך הוא דרכו של היצה"ד היום אומר לו עשה כך כו' עד שאומר לו לך-ועבוד ע"ז והולך וכו'. ולכל כי האי מילתא נאמר מאמר זה, כנודע מפי ספרים וסופרים. ועל הדרך הזה שהתחילו לילך, יש לחוש שבמשך הזמן יתהפכו כל המוסדות בכל דרכי החינוך לדרכיהם (למעטאדע"ן וסיסטעמע"ן שלהם).

וכמו שכבר התחילו כמה מלמדים „שלנו“ לימוד על ידי כלי הנקרא „טעי"פ רעקארדער“, אשר הוא קלקול עצום מהרבה צדדים, (אשר אכ"מ להאריך בביאורו), להחליף אפי' רק מקצת סדר הלימודים למאשי"ן תחת נפש דב הדומה למלאך ד' צבאו, (ועי' הוריות י"ב. א"ל רב משרשיא לברי' כו' וכי יתביתו קמי' חזו לפומי' דכתי' והיו עיניך רואות את מוריך), ועוד שאר כלים שמשחיתים את דרכם, וכן שלא להכות „ח"ו“ הילדים, אשר הוא נגד המפורש בתנ"ך, ש"ס ופוסקים וכו'. ואפילו ילד טוב מצוה להכותו (מכות ח'). וכן מדידת כשרונות הילד ע"י נסיון שקודין אי"י קי"ו טעסט, וממנו הפסיכאלאג פוסק באיזה כיתה

שצט

אל תגעו במשיחי

ילך, ומי הוא פראבלע"ם לדעתו, ואף במקום שבאמת הוא ילד טוב לפי דרכי התורה"ק, וכדומה להם עוד ועוד. קצת מאלו הדברים באו כבר ישר מהשפעת המוסד שאנו מדברים ממנו, וקצת מרוח התחדשות בכלל.

(ד) ונוסף על כל אלה, בעניינינו ההירוס והחורבן נראה לעין ברובא דמינכר מכמה פנים, להמעמיק ומבין:

(א) כל הדרכים הנובעים מהגוים והילוך מחשבתם ע"כ מתועב הוא בגלוי ובסתר, כי כלל גדול יש לנו אשר כל היוצא מן האיננו טהור לא טהור הוא.

(ב) מחקר מחשבה והרגשים של אדם שלהם המכונה פסיכאלאגי"ע, מיוסד על מחקר מחשבותיו והרגשותיו המזוהמים של הגוי, בלי אמונה וכלי תורה וקדושה, ואין שייכים ליהודי מאמין וחרד.

ועיקר שודש כל „חכמת פסיכאלאגי ופסיכיאטרי"ק" שלהם נבנה על דברי מנוול אחד שיסד כל הבנין על דרך ניוול. וכל דרכם ושיטתם להנהיג האדם בדרך הפקרות כבהמה וחיתו יער, כידוע.

(ג) תכלית הגוי בעולמו, ומטרתו בחינוכו, שונה לגמרי משל יהודי, להבדיל בין טומאה לטהרה. ובהכרח שע"י הליכה בדרכיהם יגיעו למטרתם ויצאו פירות רעות.

(ד) כל דרכיהם בנויים על יסודות שנצמחו ממחקרי כשר דם, ומלאים שגיאות וטעויות. ובכל שנה ושנה ובכל דור ודור, הם עצמם משנים שיטתם ודרכם ומהפכים אותו תמיד כחומר חותם.

(ה) עצות לכל הענינים. – ובכללם לכל מיני פראבלעמע"ן של ילדים, בלימודים, והרגשותיהם הפנימיים ושאר עניניהם – צריך לחפש בספרי ידאים מצדיקים וגדולי התורה, שהם רופאי נפש האמתיים שרוח הקודש שרתה עליהם ועל דבריהם, והם מועילים פי כמה בלי שיעור להבדיל מעצותיהם המזוהמות שמדימים מאשפותיהם. יש לנו הלכות מלמדים והלכות ת"ת בשו"ע וספרי מוסר וחסידות, ולא מעטאדע"ן וסיסטעמע"ן מקולקלים של גויי הארץ.

(ו) ענינים אלו הם רקים מאד, ואין נראים ואין מובנים לעיני סתם בני אדם שאין בקיאים ומומחים. והם מסוכנים מאד כתוצאותיהם, כי פירות שיוכלו לצמוח מעצה אחת שנובע מהם. תוכל למשל להרוס כהרף עין כל

אל תגעו במשיחי

תא

הרגשי אמונה בלב הילד. מבלי שיכיר האדם בדבר, וכשכבר רואים הצומח, או שמאוחר כבר או שאין מכירים השורש.

ז) מלפנים בישראל, כשהי' ילד שלא התנהג כראוי או שלא למד בהתמדה או שלא היתה לו תפיסה טובה, הי' המלמד מחפש עצות וטורח בגופו ונפשו למצוא דרך הנכונה, והי' קשר חזק בין נפשו ונפש תלמידו. ועתה אין צורך להטריח עצמו אלא ישלחנו להפסיכאָלאָג רח"ל.

ח) ועוד יותר חמור מזה, שמלפנים היו מחפשים החסרון ע"פ התורה, אולי נופל הוא מיראת שמים שלו, אולי מתעסק הוא בדברים אסורים המטרידים מוחו, וכדומה. והלהיבו נפשו לתורה ויראה ומדות טובות. בדברי מוסר וקדושה. ועתה הכל יבוטל רח"ל, והכל יהי' נעשה ע"י הפסיכאָלאָגע"ן, או מלמד תלמיד פסיכאָלאָגע"ן המשתמש בדרכיהם הפטולים.

ט) וכי צריך הוכחה גדולה יותר ממה שרואים מה הועילו לנו כל חכמיהם וחרטומיהם בלהטיהם, ואיזה דורות חינוכו והוציאו. הלא דרכם המסולפת עשה באושים תחת ענבים וחוחים תחת שושנים, ועולם ומלואה פירות פעולותיהן יעידו על פועליהן. ואיך נכניס עצמינו לדדכי סכנה הללו בשאט נפש, היש לך אולת גדולה מזו. ואף לפי עצת היצה"ר שמראה אולי לפעמים איזה תועלת שנצמח ליחידים, האם זה מלמד על הכלל כולו. הלא כלל העולם שהחריבו בפועל בדרכיהן היא ההוכחה הגמורה לאמיתית המציאות. ולא עוד, אלא שאפילו הי' תועלת הי' אסור מכל הטעמים שנתבארו ושיתבארו.

י) וכל טעמים הללו לא נאמרו כ"א לרווחא דמלתא, כי באמת אף אם אנו לא נבין, אין לנו אלא כלל תורתנו הקדושה וגדולי הדורות, צאי לך בעקבי הצאן. ואתם הדבקים בה"א החי וקים לנצח, חיים כולכם היום.

סימן ב

התבדלות מגוים – ופושעים

א) זכור ימות עולם בינו שנות דור ודור. מעולם הי' לנו יסוד היסודות להבדיל בין ישראל לעמים, ולדון מינה ומינה להבדיל בין שומרי תורה לפושעים, לא מדובשם ולא מעוקצם. לא לנו ולהם לבנות בית ד'. וכלל גדול לנו, כל המחובר לטמא טמא. וצריך להתרחק מאנשים שאינם מתנהגים במעשיהם

ומחשבותיהם בדרכי תוה"ק ואמונה הטהורה שלימה אמיתית, תעב תתעבנו. והיאך נקבל טובות ונתקשר עמהם בענינים התלוי' בשערה כחינוך, או אפילו אם רק קרובים לגבול החינוך, ובענינים שתלויים בדכיבור ודיעה הפועלים על מוח ולב. ולרמות דבר זה לרפואה שמקבלים מדופאים (כטענותיהם). הם דברי הבל שאין כראי לטפל בדחייתן, וכבר אמר החכם אין קץ לדברי רוח.

ב) האנשים שעברו אוניווערזיטע"ט, איש מהם לא נעדר לספוג בתוכו הרבה דברי ניוול ומינות, ולעבור על ולא תתורו אחרי לבבכם זו מינות. ושאיני מינות דמשכא (ע"ז כ"ז:). וכל אלו כבר הי' ספרי מינות נושרים מתוך חיקם, והקורא בספרים חיצוניים כו' (סנהדרין צ'). ואין גם אחר שיוצא בדעה צלולה בלי תערובות ספיקות רח"ל ודיעות כוזבות בפנימיותו. ואם המצא ימצא אחר מרבבה שיצא מכלל הזה, מי יראה ללבב להבחין ולהכירו בין הרבבה שמעורב בהם, ומעשיו הנראים כשל צדיק לא יוכיחו כלל על מחשבתו. (וע"פ רוב אף במעשה אינו כן כ"א בדרך גוזמא שדרך העולם לגזום בכה"ג על אדם שלמד חכמות חיצוניות ומקיים מצות במעשה אפי' רק ברוחק שהוא צדיק וקדוש וכו'). ועכ"פ אינו מתאים כלל וכלל להיות מנחך צאן קרשים פרי נטעי נאמנים, ואם שומעים לעצותיהם ודיעותיהם, בלא יודעים מתגאלים עמהם.

ג) ואף אותם שרצונם להנהיג מחשבותיהם ומעשיהם עפ"י התורה ואמונה, לא ימלט מהם הרבה ענינים שלמדו, ונקבע בלבם כדברים פשוטים שאינם מתנגדים לתורה הקד', אשר באמת כל עיקרם ויסודם חתירה תחת יסודות עיקרי האמונה ודת, אם בעצם או בתולדה היוצא מהם, ומן הנמנע לברר ורם יחירי לברר לעמוד על שורשם. וכל אלו הם חוזרים ומלמדים. ואשר על כן אף השיחת חולין שלהם פסול, היפך של ת"ח (סוכה כ"א:). ואף אותם שומרי תורה ויר"ש ממש שלא למדו בקאלעדז"ש כלל, הרי סוף סוף עובדים ולומדים דרכי חינוך תחת הנהלת והשפעת מוריהם תלמידי הקאלעדז"ש, וכל עבודתם על דרך הוראת מלמדיהם הנ"ל, שרוב מעשיהם ומחשבותיהם בחזקת מקולקלים. וכל הנ"ל כולל אף מי שהרוד בלבושו כצדיק וחסיד, ולפעמים באופן זה גדוע יותר, ונאמר בו הזהרו מן הצבועים (ואין חילוק אם צבוע בכונה להסתיר מהעם בין הצבוע עליו ממילא בלי כונה).

ד) חיוב לקבוע בלב הילדים וגם הגדולים, בזיון ומיאוס לכל דרכי הגוים ולימודיהם ומלמדיהם, ולכל דרכי אוניווערזיטע"ט ופסיכאלאג'יע, ולכל האנשים שעברו ולמדו בהם, וכ"ש שלא להחשיב אותם. ואם הם נעשים שופטים לשופטינו ומדריכים למדריכינו, אי אפשר שלא יהי' התפעלות בהיפוך אם מעט ואם הרבה. ובמשך הזמן יתרחב ויתעמק השפעה זו המסוכנת בלתי ספק.

ה) עד הנה הי' לנו התבדלות מכל אנשים כאלו ולא הי' להם דריסת רגל במחנינו, וכ"ש לילדים במוחים הרכים, ועתה בעו"ה נפתח להם הדלת. וגם פתחו פתח כאלם למוסדות שונים של פושעים וחצי פושעים וצבועים שנתרחקו משלש מחנות, ועתה משתמשים בהם לצורך עזר וסיוע לדברים כאלה. וד' הוא יודע מה יהי' בסופו של התחברות כזה, אשר כל הזמן חרקו שן לבלענו ולא יכלו, ועתה אנו מכניסים אותנו בידינו לאהלינו בשירה וזמרה ואף בכריעה והשתחוויה.

ו) המוסדות שמיוסדים לנהל פראגראמע"ן אלו, מתנהלים עפ"י רוב ע"י אנשים שעברו אוניווערזיטע"ט שדיעותיהם רחוקים מדיעותינו כרחוק מזרח ממערב, ואף אם מקיימים התורה במעשה. וידוע שכל מוסד תלוי ביד ההנהלה הפועלת, וכל שאר עניני פיקוח והשגחה (אף אילו הי', וכ"ש שלהאמת ע"פ רוב אינו בנמצא כמעט) אינו מועיל כי אם מעט מזעיר, כי כל דאלים גבר ואין לך יותר אלם מהמנהל. וזה נודע ומפורסם ואין צורך לבאר. וא"כ נתננו בידי לא נוכל קום.

ז) כל הנ"ל הוא כן, אפילו אילו לא הי' שאלה זו בעניני חינוך. ועתה בן בנו של ק"ו כשזה נוגע לחינוך, איך יעלה על הדעת להכניס לגבול החינוך או אפילו קרוב להגבול, אדם כזה שלא הי' ראוי להתקבל כלל לאותו המוסד עצמו למלמד פרטי קבוע וכ"ש למנהל או מדריך. כל זה סברא הוא ואין צריך קרא, (ע' סוף הקו' קו"ק מריח"ז אות ה') שכל מי שאינו ראוי להיות מחנך קבוע באיזה מוסד מצד יראתו והדומה, אי אפשר לקבל ממנו שום ענין הנוגע לחינוך, עצה או הדרכה באיזה אופן שיהי'.

סימן ג

טענות – ודחייתן

א) הנה אודות טענות שונות הנאמרות להצדיק הענין המקולקל הזה, אשר רובן נסחרות מעצמן לכל מבין, ובפרט אחר המבואר לעיל, צריך להקדים תחלה יסוד אחר. כי אפילו ת"ח המורה הלכה ובא אחר שעשה מעשה אין שומעין לו (קידושין ע"ז): כ"ש וק"ו בדעת בע"ב שהם היפוך דעת תורה. כי אילו הי' כאן איזה ענין הצריך עיך לבקש עצה ותחבולה אודות ילדים שצריכים חיזוק, (ובענין חולי ממש ר"ל ע"ל אות ו') והיו מתאספים הצדיקים גדולי ומנהיגי ישראל לדון מה לעשות, ובאו להתלטה באיזה אופן שיהי', הי' שייך לפעמים ביוצא מן הכלל להתיר איזה ענין בהוראת שעה, אחר שיקול המצב בכל פרטיו, שכרו והפסדו, נגד מצב הדור בכללו (אע"פ שכרו שבענין הנדון כאן בודאי לא היו מעולם

מתירין כלל בשום אופן). אבל כאן הדבר בהיפוך ממש, כי בע"ב, "הצליחו" למצוא מטמון מהמלכות (רעגירונג"ס פראַגראַם"ס), וחפשו אופן להשתמש בו כי לא רצו להפסיד המציאה. וראי' לזה כי עד לפני איזה שנים לא נראה ולא נשמע כלל כמעט מילדים שיש להם פראבלעמען"ן ופתאום נצמחו וגדלו כ"כ הרבה מהם בזמן קצר, אלא הטעם כנ"ל.

והתחילו תחילה בדרך של "לפנים", עד שנעשה להם כעיקר, "להועיל ולסייע" לילדים שיש להם, "פראַבלעמען". וחיפשו ילדים כאלה, ואם אין מוצאין אז בוראין יש מאין. ועושין מבריאים חולים, ומחכמים חלושי הדעת וכו'. ואחר הקדמה זו יובן מאליו, שיסוד הטענות לא משכל מוצאם כי אם ממקום אחר. וכל ההיתרים נבראו ונוצרו אחר שהמעשה כבר קיימת מזמן הרבה. ובאים בטענת שעת הדחק וצורך השעה, אשר באמת לא הי' ולא נברא.

(ב) במקום שכח הדוחה הוא הכסף ליחיד ולרבים ובפרט כסף הרבה, אז הכסף יענה את הכל, אין תורה ואין חכמה הכל נמש כדונג מפני האש, כי השוחד יעור עיני חכמים, ובפרט לדעת בע"ב שכח ההנהלה בידם.

ומדי דברנו בו, יש להתעורר בזה בכל שאר עניני כספי המלכות (רעגירונג"ס פראַגראַמען"ן) כשמשמשין בהם בדרכים מעוקלים אשר אכ"מ לפורטם שנוגעין רובם ככולם לאיסורי תורה ישר או בעקיפין, וחינוך מעוקל וכו' וד"ל, וחשש גדול של חילול השם (כאשר כבר קרה בעו"ה כנודע), שחיוב גדול לכל בני תורה וכל אשר בידו למחות לעמוד על המשמר וללחום כנגדם, כי בעוה"ר רבו מאד, רק בקונטרס הזה לא רצינו להאריך כ"א בפרט שהתחלנו בו.

(ג) ואם יש ילדים שיש להם פראַבלעמען"ן באמת, צריך שיתוועדו יראי השם שונאי בצע מנהלי המוסדות עם רבנים גדולים בראשם, לטכס עצות מה לעשות עמהם על דרך התורה וטהרה בלי תערובות השפעות זרים. ובודאי אילו יגעו היו מוצאים, כהבטחת חז"ל (מגילה ו'). (וכאשר עשו כן כפי הנשמע המחנכים ומוסדות בארץ ישראל').

(ד) ולאמיתו של דבר חוץ ממיעוטא דמיעוטא אין פראַבלעמען. כ"א אותם שנוצרו ע"י החיפוש לצורך הפראַגראַם, שעושים מילדים שהם קצת פחות מבינונים כאילו היו פראַבלעמען. וכבר דברו חז"ל (ב"ב כ"א). מענין הזה והורונו מה לעשות, "ליהי צוותא לחברי". ובכל הדורות מצאו המלמדים יראי אלקים דרך לעצמם בלי פסיכאלאג'י ובלי ידיעות מתועבות. [ובודאי הי' מן הנכון אילו היו מתועדים מנהלים ומחנכים ומלמדים המומחים בכל מוסד וכל

אל תגעו במשיחי

תה

המוסדות ביחד לדבר יראי אלקים איש אל דעהו להגיד א' לחבירו עצות והררכות מה שהורה הנסיון וכו']. והיו מצליחים הרבה הרבה יותר ממה שאפשר לצפות משלחן אחרים של אלהים אחרים.

ה) ולהבקי ומבין בחינוך הוא רבד פשוט שכמעט אין לך ילד (ואף גדול) שיורדים לעמקי פנימיותו שלא ימצאו בו פּרָאָבלעם בהרכבת הרגשיו. וע"ז הוא שנאמרו כל הרברים בכל ספרי המוסר והמדות וכל ספה"ק בעניני תיקון המדות. והם המלמדים אותנו דרך, הפסיכאָלאָגִי" שלנו בדרכי חיים המקובל מהר סיני כד' הרע"ב דיש מס' אבות.

ו) יוכן לכל משכיל שאין המדובר כאן אודות אותו המיעוט ילדים שהם בגדר חולים בדיעה ר"ל בתולדה או מטעם אחד, וצריך להם רפואה בדרכי הרפואה, שודאי שמצוה גדולה לעשות כל טצדקי לרפואתם כמובן, ואף בזה צריך זהירות יתירה שיהי' עפ"י התורה (ע' שו"ת חת"ס או"ח סי' פ"ג), ומ"מ אין זה ענין כלל לדרכי חינוך מלמדים ומנהלי מוסדות הרגילים. ולצורך חולים אלו צריך מוסד מיוחד שמסדרים אותו באסיפת מחנכים מומחים יראי אלקים ביחד עם רבנים גדולים עצה איך לסדר להם מוסד כזה שיהי' על טהרת הקודש כפי הענין, וגם צריך ליוזר מאד במוסד כזה המיוחד לחולים שלא יכניסו בו מי שבאמת אינו חולה כ"כ שאין ראוי להשתמש בשבילו בדרכי הרפואים, וככל המבואר.

ז) גם כשמוכרח היחיד ל"ע (גדול או קטן) לילך לרופא (פסיכיאטע"ר או פסיכאָלאָג) לאַפּיס שלו צריך זהירות יתירה מאד מאד שלא יהי' הפסידו ברוחניות הרבה יותר משכרו, שכן שכיח מאד בהרודשים ברופאים אלו, מכח כמה טעמים כידוע להבקיאים. ובכל ענינים הללו צדיכין הוריו להתייעץ עם ת"ח וצדיק המומחה בענינים אלו איך להתנהג, ולא לעשות בלי שאלה על דעת עצמו או חבירו וכ"ש שלא לסמוך על מוסדות פסולים כהנוכחים ועל דעותיהם ועצותיהם.

ח) נוסף על כל זה בלא"ה א"א להפסיק בסכינא חריפא ולהגביל ענין הלימודים, הררכות, והודאות, לפּרָאָבלעמע"ן בלבד. וכשמדברים מפּרָאָבלעמע"ן, בהכרח מרברים ענינים שנוגעים גם לשאר ילדים ולחינוך בכלל, והכל על דרך המסולף, כאשר גם הנסיון הוכיח. וממילא, שכל הטענה שאין נוגעים כ"א בפּרָאָבלעם ילדים ובמה שנוגע להפּרָאָבלעמע"ן, הוא נסתר מעצמו ואינו כ"א תרמית וסמיות עינים.

ט) וכל יחיד ויחיד אם רואה בכנו שאין לו תכלית הנרצה לא על העדר

והסרון פסיכאָלאָג"ג תלונתו. כי אם ראשית, על המלמד להתייגע לחפש החסרון ולמצוא הדרך לתקן ע"ד התורה כמימי קדם ועל ההורים להסתכל על חינוכו בביתו שבודאי מלא חסרונות. וילמד מאנשים יראים מה והאיך לתקן. ושנית, אולי א"צ שום דבר כ"א סבלנות, להמתין על התוצאות ופירות טובות שיצאו במשך הזמן מעבודת המלמדים יר"א. ולפעמים צריך להחליף בנו משיבה לשיבה. אבל מי שמע כזאת שאם יש חסרון בלימוד או מדות וכדומה, יוסיפו שמן על המדורה לרוץ לקראת זרים.

י) גם מה שמדברים שקר שיש הרבה פראבלעמען במוסדותינו, אצל „החסידים“, „ואותם שבאו מקרוב (רעפיודזשים)“ מפני שכך טוב לעניניהם לומר כן, הוא עצמו הירוס ובזיון גדול ונורא. ובפרט שכותבים כך במכתבי עתים לעיני הגויים לחלל שם שמים, כאילו ח"ו מחונכי מוסדות הקדושים נופלים מילדי הגויים. ואצלם כל זה כדאי בשביל בצע כסף.

יא) וכל הטענות והטעמים נדחים, אפילו אילו הי' בהם ממש ואפילו אילו הי' יוצא טובה, מפני שכך גזר יוצר הכל לידבק בו ובדרך המקובלת, ולא לשנות יזו כל שהוא ולא להתחבר לפושעים, וכאשר נתבאר.

יב) וכל יודע ומבין יכיר כי כל הענין הנדון, וגם כל הטענות ששומעים לתרץ ולהוכיח הנחיצות והטובה בדבר, הולך על דרך המשכילים ושאר מסיתים ומדיחים אשר מעולם. שכולם באו בטענות אלו וכאלה, ואבדו הם ואלפים כיוצא בהם מתוך הקהל, ותורה הק' והדבקים בה לא היוזו ממקומן, וכך דרכם להשתמש בלשונות פסוקים ומאמרי חז"ל בסילוף ועקום דברים, להביא רא"י לדרכיהם כאילו לזה כיונו ח"ו כדרך המסיתים אשר מעולם לגלות פנים בתורה שלא כהלכה. ומה שיש איזה רבנים שאומרים בשמם שמסכימים לחלק מדרכים האלה וטובים הם בעיניהם אם כנים הדברים אז בהכרח הוא נובע מתרמית אנשים החטאים שיודעים לצוד בפיהם כלשון רמי' וחלקלקות איזה רבנים אשר בתמימותם נדמה להם המצב שונה לגמרי מאשר הוא באמת, כפי המתואר כאן, ויותר ממה שכתוב כאן יראה וימצא כבר היום וה' הוא היודע מה יהי' בעתיד הקרוב אם נחשה עתה.

יג) קיצור מכל האמור. כי אנו אין לנו כ"א דברי התורה הזאת, שלא להניח שום שינוי בחינוך באיזה אופן שיהי', בין מה שנוגע למוסד הזה המדובר בו, בין בכל שאר ענינים שבעו"ה הנהיגו הרבה, והוא איסור גמור וסופו הירוס וחורבן לקיום התו"ק וחינוך הטהור. ואין לנו להתחבר ולהתקרב בשום ענין לאנשים שאינם מתנהגים כדרך המקובל לנו ביראה טהורה אמינית, בין לטוב ובין למוטב, וצריך להכדל ולהתרחק מהם בתכלית.

(ד) כל העניינים שנתבארו כל טעם וטעם כדאי לעצמו, ואף אם ירצו לתקן במקצת ויבטלו קצת טעמים, האיסור במקומו עומד עד שיתוקן הכל ממש (אשר לכאורה הוא מן הנמנע).

ועל כן ידעו כל יראים וחרדים – מנהלים ומלמדים והורי תינוקות שלא פשעו – את אשר לפניהם, ללחום בכל עוז נגד תערובות הללו וכיוצא בהם, „במסירת נפש“ ממש, כאשר אבותינו מעולם. והיא שעמדה להם ולנו שיש לנו שיוור התורה הזאת. ובזכות זה לא תמוש התורה מפינו ומפי זרענו עד עולם, ונזכה לביטול כל הנסיונות, ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים בבגואר צ' אכ"ר.

הצגנו כאן פרסומי מודעות שנתפרסמו מלפני כחמישים שנים בערך מאת הגה"ק צי"ע רשכבה"ג מרא דארעא ישראל מוהר"ר יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל ובית דינו בענין נסיונות החינוך בירושלים, וממנו נלמד לשינויים הנעשים היום שהוא הדין והוא הטעם, כאשר מבואר לכל מעיין מלשונות הכרוזים וכללות שכלל לנו – ובהם הביע דעתו הקדושה דעת תורה בדברים החוצבים להבות אש, בכלל מוחלט שאסור לנטות זיו כ"ש בחינוכי הבנים ובנות מדרך הישר והמקובל מימות עולם, וכל השתנות כ"ש מוריד ילדי בני"י זרע קודש לשחת, ויש מקום גדול לתלות כל צערן של ישראל בכל מקומות מושבותיהם על ביטול תשב"ר מחינוך הישן.

א

ב"ה

הדברים הנאמרים מפי הביד"צ הרבנים הג' נ"י נאמרים באמת ובצדק ופשיטא שחובה לעמוד בפרץ ולגדור גדר עד מקום שהיד מגעת. השי"ת ברחמיו יחון על אה"ק ויושביה למצוא תמיד עומדים בפרץ ולגדור גדר שלא לזוז זיו כל שהוא בענין חינוך הבנים ממורשת אבות. כי הנסיון הורה כי כל המשנה בזה מחטיא את הרבים ומוריד ילדי בני"י זרע קודש לשחת. וכבר גליתי דעתי שיש הרבה לתלות כל עניני צערן של ישראל בכל מקומות מושבותיהם על ביטול תינוקות של בית רבן מחינוך הישן. השי"ת ירחם וישלח לנו מורה צדק משיח צדקינו בקרוב. כעחירת לב ונפש המאוה לישועה קרובה.

הק' יוסף חיים זאנענפעלד

ב

עמ"י עש"ו. מוצאים אנו בנפשנו חוב גדול וקדוש לתת ידינו עם הרה"ג גודרי גדר מסכיב לגבול עולם אשר גבלו ראשונים בכרם תוה"ק לכל יפרצו פרצות בחומות החנוך הק' המקובל באומתנו זה אלפים בשנים, ואשר עמדו עליו אבותינו הק' בנפשותם. וכל דבר חדש פיגול הוא לא ירצה, וביחד התמורה והחליפין שבדו להם המתחדשים להחליף תורה שלמה בשיחה בטלה וכו', וכל המחזיק והתומך בה מאיזו כונה שתהי', "ראוי לכתוב עליו זקן ממרא". וה' יתן בלבב עמו לעבדו שכם אחד בלבב שלם ללכת בנתיבות עולם כימי קדם, אשר כבר קדשום שמים, ונוכה לראות בנחמת ציון, ובבנין ירושלים בכ"א. בעה"ח ט"ו מרחשון תרע"ט.

יצחק ירוחם

כהגאון החסיד מו"ה משה יהושע יהודה ליב זצ"ל דיסקין

יוסף חיים זאנענפעלד

משה נחום וואללענשטיין

ג

הנני לברכה מדובה ע"כ החתומים. כי עיקר קיום תוה"ק שלא תסור ממנהגי אבות ואמהות כאשר ראינו מאז, וכל הרוצים באיזה שינוי גם פנימיותם נשתנה ומעידים על עצמם שאינם חוששים למודשת אבות הקדושים והרי זה דרך החדשים השי"ת יצילנו מהם, ובאעה"ח.

יוסף חיים זאנענפעלד

ד

הדברים האמורים באזהרה מכבוד הרבנים הגאונים הבר"צ שליט"א ומכבוד הועד הנכבד הנ"ל שנטל ע"ע דבר מצוה רבה להתחזק ולעמוד בפרץ בכל מה דאפשר נגד המזוללים באיסור הקדמונים אשר חזו ברוח קדשם תוצאות שינוי החינוך אמורים בצדק וביושר וראוי לכל מי שיראת ד' נוגע בלבבו לשום לב לאזהרה הנ"ל שלא יתפשו ח"ו בבחינת מי שיש בידו למחות, ויתחזק כ"א ואחד עד מקום שידו מגעת להציל שארית ישראל מרדת שחת, ומי יודע אם לא כל הצרות המצויות לעם הקודש הש"י ברחמי ירוחם ויחון אם לא המה בסיבת מיעוט השגחה על תינוקות של בית דבן שהיו מעולם תמיד למחסה ולמסתור בגזירות היותר קשות כידוע מחז"ל בגזירת המן שאסף מרדכי לפניו התינוקות של בית דבן וקולם הגיע למעלה, והעון הזה הוא ממש כטומאת מקדש וקדשיו ככתוב בתורה בפ' המולך ואם העלם יעלימו וכו', חזקו ואמצו להשיב לב הבנים לאביהם שבשמים ובזכות זה נזכה לראות בהקמת קרן התורה וכישועתן של ישראל כלל ופרט. כעתירת לב ונפש המחכה לישועה קרובה.

הק' יוסף חיים זאנענפעלד

ה

הדבר פשוט מי שאין דעותיו מכוונים כראוי למלמד תינוקות שב"ד אסור למסור לידו תינוקות להתלמד ואפי' אינו ממונה כ"א על לימוד כתיבה וחשבון צריך להיות תמים רעים, ומי שדעותיו נוטים לקלות דעת אסור למסור לו תינוקות אפילו לחינוך כתיבה וחשבון כי ארסו של נחש מפעפע גם בלא דעת, בכך אם הדברים הם כאשר הם עכ"פ להעמיד המורה הנ"ל לפני בד"צ ואם יראו שמקבל מוסד ומתחרט על מעשה עון ח"ה שנעשה לו מסייע, והוא עפ"י ש"ע בכלל מחטיא הרבים, אז יסדרו לו תשובתו, ובאם לא יקבל כנ"ל פשיטא שאסור למסור לידו תינוקות שב"ד.

ובאתי עה"ח פעה"ק ירושלים תובב"א אדר"ח אייר ט"ו לספירה. המחכה לישועה קרובה.

הק' יוסף חיים זאנענפעלד

ו

יום א' לסדר ומזרעך לא תתן להעביר וגו'.

הנה גדולה היא הפרצה אשר פרצו האבות והאמהות במצות „חנוך הבנים“ ועוד יותר נפרצה „חנוך הבנות“ שמוסרים את בניהם ובנותיהם בבית הלמודים שמתנהגים עפ"י משטרים וסדרים חדשים שמקרום באו לא שערום אבותינו, אשר ע"כ באנו עוד פעם לחזור על האזהרה ואיסור החמור שכבר אסרו גאוני קדמאי זצ"ל שלא יעבוד בניו או בנותיו בבתי הלמודים החדשים בכל אופן שהוא הן בקבע הן „באקראי“ כ"ז שאינם מתנהגים בדרך „החנוך הישן“ המקובל לנו מאבותינו ורבותינו זצ"ל בלי שום שינוי אפילו זיז כל שהוא הן בשינוי „הכתיבה“ הן בשינוי „השפה“ והן בשאר שינוי הסדרים המתחדשים בכל יום „כמיני משחק וזמרה ורקודים“ וכיוצא וכל שכן ח"ו שינוי בעצם למוד תוה"ק, וגם יהיו המלמדים והמלמדות והמיסדים והגבאים והמנהלים דוקא ידאים ושלמים בתורה"ק והתקנות ומנהגים המקובלים ומסורים לנו מאבותינו ז"ל, והנה אך למותר להאריך בגדל האיסור על אלה העוברים ע"ז וגדל הסכנה הנשקפת ח"ו על בניהם ובנותיהם שסוף כל סוף באים לידי כפירה ועוברים על מצות ה' בפרהסיא כמו שכבר האריכו בזה גאוני זצוק"ל בספריהם, ובספר מעשה אבות וס' דרכה של תורה הנדפ' פעה"ק ת"ו מה שראו המה בעיני שכל ובפרט עכשיו שרואים בעינינו עיני בשר דם איך שנתאמת דברי קדשם ז"ל זיע"א רק מפני שזה מקרוב התחכמו המתחדשים לצוד ילדי בני ישראל ופורשים דשת לרגליהם לפשוט סימני טהרה בטלפיהם וכו', לזאת באנו להודיע בשער בת רבים כי עצם החנוך שלהם נתוקה היא לגמרי מהחנוך הישן הקדוש לנו ומתנהגים במשטרים וסדרים ולמודים הזרים ואסורים לנו עפ"י תוה"ק ודינם

ככל בתי ספר החפשים ומצוה רבה לעורר הקהל על „האיסורים” הקורמים שנעשו במסירות נפש ולעורר על האחריות הגדולה של האבות והאמהות וכל „המנהיגים” שאינם נותנים לב למחות עד מקום שידם מגעת השי”ת ירחם על עניי עמו וצאן קדשים כעתירת לב ונפש.

הבעה”ח בעה”ק ירושלים תובכ”א יום ט’ ניסן תרפ”א.

הק’ יוסף חיים זאנענפעלד רב ואב”ד בעה”ק ירושלים ת”ו.

ז

לאחינו החרדים לדבר ה’.

לרגלי התפרסם בימים האחרונים מודעות מאת ועד המכנה את עצמו בשם ועד המפקח על בתי ספר החרדים ברבך פתיחת בתי חנוך שונים, ולמען תפוש את בני ישראל בלבוחם לצור את ילדיהם ברשתם, התחכמו לפשוט סימני טהרה בטלפיהם כו’ ולכנותו בשם „תלמוד תורה” אשר באמת עצם החנוך שלהם נתוק לגמרי מהחנוך הישן והקדוש לנו, ומתנהגים במשטרים וסדרים ולמורים זרים האסורים לנו עפ”י תוה”ק, לזאת מצאנו חובה קרושה לעצמנו להודיע ולהזהיר את החרדים לדבר ה’ כי האסור החמור מרבותינו הקדושים זיע”א על בתי הספר, (שקאלעס וסימינרים) כולל כל מיני בתי ספר באיזו צורה ובאיזה שם שהוא בין לבנים ובין לבנות, וחלילה לאחינו הנאמנים לר’ ולתורתו להקל ראש ח”ו באיסור החמור הזה, כי מצד הדין התוצאות הרעות אין הפרש כלל בין אלו של החפשים הגלויים ובין אילו המתלבשים בלבוש חרדי, ואנו אין לנו אלא בתי התלמוד תורה הקיימים המתנהגים עפ”י המסור והמקובל לנו מאבותינו הק’ משנות דור ודור ואשר ישמרו בצביונם בע”ה עד ביאת גוא”צ בכ”א.

וה’ ישמור רגלי חסידיו מלכד ויסיר ממנו יגון ואנחה וישיב לב בנים על אבותם בכי”א.

באנו עה”ח ביום כ”ה לח’ תשרי ש’ תרפ”ב ירושת”ו.

נאם הק’ יוסף חיים זאנענפעלד רב ואב”ד ירושת”ו

נאם משה נחום וואלענשטיין

נאם מרדכי ליב רובין

נאם יצחק במוהר”א פרענקל

ח

נתאספנו יחד לעשות מחאה גלויה נגד כל התחדשות בעניני חנוך תשב"ר וסדר הישיבות מאשר התנהגו מקודם בפני הגאונים הקדושים נ"ע זי"ע ואפי' אנשים שאין בהם חשד שרוצים בחנוך חדש ג"כ אין בכחם לשנות שום דבר מבלי מועצות ורעת עם כל חכמי התורה שבפעה"ק מכ"ש אנשים שאין בהם נאמנות ונדעים במעשיהם כי אינם הולכים ע"פ התורה ומצותיה ומתערבים בעניני חנוך תשב"ר וסדרי ישיבות והננו מוחים בזה מחאה גלויה שנעמוד על נפשנו בכל תוקף ועוז שלא לזוז זיו כ"ש מאשר הנהיגו אותנו הקדמונים, וכל המשנים וההולכים בעצתם,,מתנהגים כמסיתים ומחטיאים את הרבים", וכבר הנביא יחזקאל הזהיר להזהיר גם לרשעים, ובוה הצדיקים יצילו את נפשותם, ויצאנו בזה ידי הזהרת הנביא ע"ה. השי"ת ישיב את לב עמו ישראל לשוב בתשובה שלמה לפניו ונוכה לישועה קרובה בכ"א. כעתירת הבעה"ח פעה"ק ירושלם תוכב"א.

יום א' לסדר וירא י"ד לחדש מרחשון תרע"ט לפ"ק.

נאם יוסף חיים זאנענפעלד	נאם ליפמאן דוד במהר"י ז"ל
נאם משה חיים וואללענשטיין	נאם יצחק במוהר"א ז"ל פרענקיל.
נאם משה יוסף האפמאן.	נאם ירוחם פישל בעדינשטיין.

נאם מדרכי ליב רובין
נאם זרח ראובן בראווערמאן
נאם יוסף גרשון הורוויץ.

מדברי רבותינו הגה"ק שרי התורה
מאורי הגולה, לוחמי מלחמת ה' זי"ע
דברי הגה"ק צי"ע מוהר"ר הלל ליכטענשטיין זצוק"ל
אב"ד דק"ק קאלעמייא, בעהמ"ח ספר עת לעשות ועוד

בספר „מא"ד" (מובא בטעמי המנהגים ע' תקנ"ד) כ' וז"ל אין לך עצה אחרת אלא להשגיח ולהסתכל מאוד מאוד שלא לזוז שום נטיות מפסיעות של אבותיך הראשונים ומכל מנהגיהם וסייגיהם וגרריהם לשנות לשון ושם, ומנהגי ביהכ"ס, והנהגות לימוד הילדים וכל כך יהיו דברים האלו יקרים אצלך מה שקבלת מאבותיך, שאם יבוא אחר וידעה לשנות שום דבר ממה שקבלת מאבותיך, תאמר לו כופר אתה, פושע אתה, ומינות נורקה בך, וגם אם הוא כגובה אדוים גבהו ואותן הגבולים שגבלו הראשונים ואותה המסילה והדרך שפינו אבותיך וסקלוהו מאבן ודרכו בו מימות עולם המה יביאוך אל הדרך הישר ולהרחיק אותך מחברתם, ותלך לבטח עד נכון היום, וכן לא תאמרו כיש מהכופרים כי נשחנו העתים ונתחלפו הזמנים, יוצק זהב דוחת לפיות האומרים כן, כי הטבע והזמן המה נכנעים ומשועבדים לתורה, ולא שהתורה תשתנה ח"ו עבור הזמן כי כל העולמות נבראו רק עבור קיומה של תורה עכלה"ק.

דברי הגה"ק שה"ת מוהר"ר משה גרינוואלד זצוק"ל
אב"ד דק"ק חוסט, בעהמ"ח ספרי „ערוגת הבושם" ועוד

בספר „הכנה דרבה" (אות י"ט) כ' וז"ל ובפרט תשגיחו על סדר ת"ת של תשב"ר שיהי סדר הלימוד על פי מנהג ותקנות הקדמונים ממלמדים יד"ש אשר אין להם יד בחכמות חיצוניות ואינם לומדים על פי מעטאר"ע חרשים מקרוב באו, המרוחקים מן דרכי קדמונינו, אשר דרכיהם דרכי נועם, וכמו כן בכל ענינים תעמדו על המשמר לבלתי תת למנהגי המתחדשים לבוא על מפתח הבית שער של הקהילה, והוא ית"ש יחמול עליכם חמלה עד תיבנה עיר הצדק על תילה בב"א.

דברי הגה"ק רשכבה"ג מוהר"ר
ר' חיים אלעזר שפירא זצוק"ל

אב"ד דק"ק מונקאטש, בעהמ"ח ספר שו"ת „מנחת אלעזר" ועוד בצוואתו הק' (אות ה') ז"ל גם יו"ח ואנ"ש ובני עירנו היו אזהיר במפגיע שלא לשנות ממנהגינו הז בעניני לימוד תשב"ר וכו'.
 וז"ל רבי הק' זצ"ל (בתקנות כולל מונקאטש בירושלים ת"ר נד' במסעות ירושלים ע' קכ"ה אות א'). להתנהג כמסורת מאבותינו ורבותינו הראשונים הן בעניני התפלה והן בעניני הלימוד, בלתי שום שינוי כל דהו ח"ו.